

Nr 291

Av fru Wallentheim m. fl., *angående kosthållet vid statliga anstalter.*

(Lika lydande med motion nr 368 i Andra kammaren)

I betänkandet »Barn på anstalt» redovisas en av utredningsarbetet för-
anledd stickprovsundersökning av kosthållet på 27 barnanstalter inom oli-
ka vårdområden avseende en fyraveckorsperiod hösten 1963. Granskning-
en visade att vid denna tidpunkt betydande och osakligt motiverade skill-
nader förelåg i fråga om medelkostnaden per vård dag för kosthållet vid
barnanstalterna. Kosthållet var vid många anstalter klart otillfredsställan-
de ur näringssynpunkt, ofta mycket enformigt, utspisningsformen på flera
håll onödigt trist och olämplig. Det insamlade materialet visade vidare på
ett utbildnings- och fortbildningsbehov bland anstalternas ekonomiperso-
nal. Även om anledning finns för antagandet att kostförhållandena har för-
bättrats, visar docent Åke Lundbergs undersökning (DN den 21/1 1967)
av rörelsehindrade ungdomar vid Norrbackainstitutet med förekommande
allvarliga bristtillstånd på grund av dålig kost på att kostfrågorna inom
institutionsvården måste fortsättningsvis uppmärksammas mer än hittills.

Måltiderna spelar en väsentlig roll i allt vårdarbete på institution och be-
tyder känslomässigt mycket för alla anstaltsintagna, barn som vuxna. Den
allmänna standardstegringen får tyvärr få — och fördröjda — utslag inom
institutionsvården. På kosthållets område bör hälso-, behandlings- och
trivselsynpunkter beaktas, och nödiga förbättringar i enlighet härmed kun-
na vara en näraliggande målsättning.

Mathållningen inom storhushåll exempelvis inom sjukvården har under
senare år varit föremål för stora rationaliseringar. Det gäller bl. a. inom
Stockholms läns landsting, vars kostförsörjningsansvar i stigande utsträck-
ning baseras på den s. k. »Nacka-metoden». För närvarande produceras
efter denna metod cirka 10 000 dagsportioner, av vilka 7 000 vid Nacka la-
sarett med en produktionspersonal av totalt 13 personer. Maten distribueras
till 23 institutioner inom Stockholms stad, Stockholms läns och Gävleborgs
läns landsting samt till städerna Solna och Bollnäs. Samtidigt som ökad
variation av matsedlar, bättre bakteriologisk kontroll och ökad närings-
standard vunnits har genom centralisering av köksarbetet och ett utbyggt
distributionssystem betydande rationaliseringsvinster erhållits, kapital- och

driftsmässigt. Därjämte har fem-dagarsveckan kunnat införas för produktionspersonalen.

Undertecknade anser att utöver ett bättre kosthåll avsevärda besparingar skulle kunna göras för statsverket genom en rationalisering av anstaltsväsendets mathållning, tekniskt och organisatoriskt. En sådan skulle naturligen ske i samråd med det av 1966 års riksdag beslutade institutet för storhushållens rationalisering. Med hänsyn till det alldeles speciella värde matbestyren har för trivsel och hemkänsla på mindre barnanstalter bör dessa dock själva även i fortsättningen få ombesörja sin mathållning — under i övrigt tillfredsställande tekniska förhållanden.

Med hänvisning till ovanstående motiveringar hemställer undertecknade,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om skyndsam översyn av koststandard och bespisingarformer vid statens barnanstalter samt

att mathållningen inom det statliga anstaltsväsendet, standardmässigt, tekniskt och organisatoriskt göres till föremål för utredning.

Stockholm den 25 januari 1967

Annie Wallentheim (s)

Göran Karlsson (s)

Ingeborg Carlqvist (s)